

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 32)

Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin 446 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Millî Savunma ve İçişleri Komisyonları Raporları (1/206)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K.K. Gn. Md.

07/101-1/94/05018

10.9.1991

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararname” bugünkü Resmî Gazetede yayımlanmış ve Anayasasının 91 inci maddesi uyarınca bir carefil ekte gönderilmiştir.

Gereği arz ederim.

A. Mesut Yılmaz
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Bu Kanun Hükmünde Kararname tasarısıyla Uzman Jandarma Kanununun bazı maddelerinde değişiklik yapılarak, uzman jandarma çavuşlarının askerlikte geçen sürelerinin kıdemlerinden sayılması öngörülmüş ve böylece çalışanlar arasındaki mevcut eşitsizliğin giderilerek uzman jandarma çavuşlarının mağduriyetlerine son verilmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca, tasarı ile, uzman jandarmaların büyük ölçüde mağduriyetlerine ve meslekten çıkarılmalarına neden teşkil eden cezalar hakkında yeni bir düzenleme getirilerek, mevcut haksız durumun önüne geçilmesi öngörülmüştür.

Diğer bir değişiklik de, astsubaylığa geçirilme şekli yeniden düzenlenmiş, Jandarma Genel Komutanlığının büyük ölçüde ihtiyaç duyduğu astsubay kadrolarındaki eksikliğin uzman jandarma kaynağından tamamlanması imkânı getirilmiştir. Yapılan bu düzenlemeyle amaçlanan, gördükleri eğitim ve öğretim itibarıyla aslında astsubaylarla aralarında çok büyük bir fark bulunmayan uzman jandarma çavuşlarını daha çok çalışmaya sevk ederek hizmette verimi arttırmak ve görevin en iyi şekilde yerine getirilmesini özendirme yanında, çalışan personelin takdir edilmesi bakımından yükselme imkânının da sağlanmasıdır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Uzman Jandarma Kanununun 4 üncü maddesinde, uzman jandarma kaynakları, “muvazzaf askerlik hizmetini yapmamış olanlar, askerlik hizmetinin yarısını tamamlamış bulunanlar ve yapmış olanlardan terhis müteakip bir yıl içerisinde müracaat edenler” şeklinde sayılmış bulunmaktadır. Bu düzenlemeye göre, kaynaktan bir farklılık olmasına rağmen, uzman jandarma çavuşluğa nasıpta bir farklılık bulunmamakta, dolayısıyla de askerlik hizmetinin yarısını yapan veya tamamlayanlar aleyhine bir durum yaratılmaktadır.

Diğer yandan T.C. Emekli Sandığına tabi kurum ve kuruluşlarda çalışan Devlet memurlarının muvazzaf askerlikte geçen süreleri de, derece ve kademe ilerlemelerinde değerlendirilmektedir.

Nihayet, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununa göre istihdam edilen uzman erbaşlar da astsubay nasbedildiklerinde, askerlikte ve uzman erbaşlıkta geçen süreleri kıdemlerinden sayılmaktadır.

Çalışanlar arasında haksızlığa sebebiyet verilmemesi ve eşitlik sağlanması bakımından, uzman jandarma çavuşlarının askerlik hizmetinde geçen sürelerinin kıdemlerinden sayılması öngörülmektedir.

Madde 2. — 3466 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinde yer alan mevcut hükme göre, maddede sayılan ve görevin özelliği itibariyle işlenmesi her zaman mümkün olabilen suçlar nedeniyle yargılanan uzman jandarmaların 5 ve 7 gün gibi çok kısa süreli hapis cezası almaları durumunda, ilişkileri kesilmektedir. Bu uygulama, son derece ağır bir durum yaratarak uzman jandarmaların büyük ölçüde mağduriyetlerine neden olmakta; ayrıca, gerek Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapan diğer personele ve gerekse diğer kamu çalışanlarına oranla eşitsizliğe sebebiyet vermektedir.

Söz konusu maddede yer alan diğer hükümlerle de uygunluk sağlanması ve askerî disiplinin bozulmasına meydan verilmemesi bakımından, maddeye, "6 aydan fazla hapis cezası" sınırı getirilmiştir.

Diğer taraftan, anılan maddede yer alan "şeref ve haysiyete dokunan fiiller" ibaresi uygulamada kavram kargaşası yaratmaktadır. Esasen, yüz kızartıcı suç mahiyetinde olan hususlara Askerî Ceza Kanununda da yer verilmiş, mezkûr suçlara 6 aydan az hapis cezasıyla birlikte rütbenin geri alınması cezasının da tatbik edilebileceği öngörülmüştür. Ayrıca, iffetsiz bir kadınla bilerek evlenmek veya bir kadını alıkoymak suçunun rütbenin geri alınmasını gerektirdiği, Askerî Ceza Kanununun 153 üncü maddesinde ifadesini bulmuştur.

Kumar oynamak ise, 477 sayılı Disiplin Mahkemeleri Kuruluşu, Yargılama Usulü ve Disiplin Suç ve Cezaları Hakkında Kanun kapsamında bulunmakta, dolayısıyla bu hususta askerî mahkeme hükmü söz konusu olmamaktadır.

Maddede sayılan diğer suçlar ise askerî mahkemelerin görev alanında bulduklarından, madde metninde, "askerî mahkeme kararıyla" ibaresinin tasrih edilmesine lüzum görülmüştür.

Bu itibarla, uzman jandarma çavuşların mağduriyetlerinin giderilmesi ve Askerî Ceza Kanununda düzenlenen hususlarda tekröre yer verilmemesi amacıyla, 16 ncı maddenin (c) bendi yeniden düzenlenmiştir.

Madde 3. — Jandarma Genel Komutanlığının ihtiyacı olan astsubay kaynağının bir bölümünü, emsalleri arasında temayüz etmiş uzman jandarma çavuşlar teşkil etmekte; ancak, astsubay olabilmek için çok ağır şartlar getirilmiş bulunulduğundan bu kaynakta bir azalmaya sebebiyet verilmekte ve kaynağın kullanılmasında güçlüklerle karşılaşmaktadır. Bu nedenle, uzman jandarma çavuşların astsubay olabilmek imkânlarını artırmak ve geçişi kolaylaştırmak bakımından, şartlarda değişiklik yapılmasında zorunluluk bulunmaktadır.

Diğer taraftan, 3269 sayılı Kanunla uzman erbaşlara astsubaylığa geçme hakkı tanınmış ve uzman erbaşlıkta en az bir yıl görev yapmış olanların 926 sayılı Kanunda öngörülen şartları taşımaları halinde, gerekli eğitim ve öğretimi müteakip astsubay nasbedilebilecekleri hükme bağlanmıştır. Yapılan yeni düzenlemeyle, uzman jandarma çavuşların astsubaylığa geçmelerini engelleyen şartlar kaldırılmış ve benzer görevleri deruhte edenler arasındaki eşitsizliğin giderilmesine çalışılmıştır.

Değişikliğin diğer bir amacı da, görevde etkinliğin artırılması, personelin özendirilmesi ve çalışana yükselme imkânının sağlanmasıdır.

Madde 4. — Yürürlük maddesidir.

Madde 5. — Yürütme maddesidir.

Millî Savunma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Savunma Komisyonu

Esas No. : 1/206

Karar No. : 5

23.12.1991

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararname, Komisyonumuzun 19.12.1991 tarihli 3 üncü Birleşiminde ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle görüşüldü.

Gerekçede de arz edildiği üzere; Uzman Erbaş Kanunununda yapılan değişikliğe paralel olarak Uzman Jandarma Kanununda değişiklik yapılmıştır. Buna göre uzman jandarmaların askerlikte geçen süreleri kıdemlerinden sayılması, meslekten çıkarılmalarına neden teşkil eden cezalar 6 ayla sınırlandırılarak mağduriyetlerinin önlenmesi, Jandarma Genel Komutanlığının büyük ölçüde ihtiyaç duyduğu astsubay kadrolarındaki eksikliğin uzman jandarma kaynağından karşılanması ve böylece bu personeli daha çok çalışmaya teşvik edici hükümler getirilmiştir.

Tümü üzerinde yapılan görüşmelerden sonra maddelere geçilmesi oylanarak kabul edilmiştir.

K.H.K. nin 1, 2 ve 3 üncü maddeleri aynen, yürürlük ve yürütme maddeleri olan 4 ve 5 inci maddeleri ile Kanun başlığı kanun tekniğine uygun olarak yeniden düzenlenerek Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

İş bu raporumuz havalesi gereği İçişleri Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Baki Tuğ
Ankara
Kâtip
M. Sabri Güner
Kars

Başkanvekili
Selim Sadak
Şırnak
Üye
Celal Kürkoğlu
Adıyaman

Üye
Ethem Keleşçi
Afiyon
Üye
Asum Kaleli
İçel
Üye
Nevzat Çobanođlu
İzmir
Üye
Tevfik Diker
Manisa

Üye
Yücel Seçkiner
Ankara
Üye
İsmail Safa Giray
İstanbul
Üye
Süha Tank
İzmir
Üye
Faruk Saydam
Manisa

Üye
Cevat Ayhan
Sakarya

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
İçişleri Komisyonu
Esas No. : 1/206
Karar No. : 8

14.2.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Hükümünde Kararname Ön Havalesi Uyarınca Millî Savunma Komisyonunda görüşülmesinden sonra Komisyonumuza havale edilmiş ve İçişleri, Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Jandarma Genel Komutanlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip görüşülmüştür.

Hükümet temsilcilerince yapılan açıklayıcı ve tamamlayıcı bilgilerden sonra Kanun Hükümünde Kararname ve gerekçeleri Komisyonumuzca da benimsenerek Millî Savunma Komisyonunca kabul edilen metin esas alınmak suretiyle maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Millî Savunma Komisyonu metninin 1, 2, 3, 4 ve 5 inci maddeleri ile Kanun başlığı Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurula sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Başkan
İsmail Köse
Erzurum
Sözcü
Ahmet Sezal Özbek
Kırklareli
Üye
Mustafa Dursun Yangın
Ankara

Başkanvekili
Nizamettin Töğüç
Batman
Kâtip
Kadir Bozkurt
Sinop
Üye
Hasan Çakır
Antalya

Üye
Hüsamet'in Korkutata
Bingöl
Üye
Mehmet Özkan
Gaziantep
Üye
Ahmet Bilyeli
İçel
Üye
Abül Kıvrak
Konya
Üye
Mehmet Erdal Koyuncu
Siirt

Üye
Nazmi Çiloğlu
Bolu
Üye
Hannan Özüberk
Gaziantep
Üye
İlhan Kaya
İzmir
Üye
Ömer Şeker
Konya
Üye
Şerif Bedirhanoglu
Van

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararname

3466 sayılı Uzman Jandarma Kanununun bazı maddelerinde değişiklik yapılması; 6.6.1991 tarihli ve 3755 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak, Bakanlar Kurulunca 15.8.1991 tarihinde kararlaştırılmıştır.

MADDE 1. — 28.5.1988 tarihli ve 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanununun 12 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Uzman jandarma çavuşlarının askerlik hizmetinde geçen süreleri kıdemlerinden sayılır ve nasıpları buna göre düzeltilir. Nasıp düzeltilmesinden dolayı maaş, maaş farkları ve diğer özlük hakları ödenmez.”

MADDE 2. — 3466 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(c) Askerî Ceza Kanununun Üçüncü Bap Beşinci Faslında yeralan askerî itaat ve inkiyadı bozan suçlardan herhangi birinden (6) aydan fazla şahsî hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkûm olanlar.”

MADDE 3. — 3466 sayılı Kanunun 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Astsubaylığa Geçirilme

Madde 18. — Uzman jandarma çavuşluğa nasbedildikleri tarihten itibaren enaz bir yıl hizmet eden ve 27 yaşından büyük olmayan uzman jandarmalar, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ve bu Kanuna ait Türk Silahlı Kuvvetleri Sınıf Okulları Yönetmeliği hükümleri uyarınca aramılan şartları da haiz iseler, astsubay sınıf okullarında verilecek öğrenim ve eğitimi müteakip astsubay nasbedilebilirler.

Astsubay sınıf okullarına alınan uzman jandarmaların sınıf okulundaki öğrenim ve eğitimlerinde, özlük hakları yönünden uzman jandarma çavuşluk statüleri devam eder.

Bunlardan astsubay nasbedilenlerin, askerlik hizmetinde ve uzman jandarma çavuşlukta geçen süreleri kıdemlerinden sayılır ve nasıpları buna göre düzeltilir. Nasıp düzeltilmesinden dolayı maaş ve maaş farkları ödenmez ve diğer özlük hakları verilmez. Bu şekilde astsubaylığa geçirilenler hakkında 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun astsubaylarla ilgili hükümleri uygulanır.

Astsubaylığa nasbedilenlerin mecburî hizmet süresi, uzman jandarma çavuşluğa nasıp tarihinden itibaren 15 yıldır.”

**MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

**Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik
Yapılmasına İlişkin Kanun Hükmünde
Kararnamenin Kabulü Hakkında
Kanun Tasarısı**

MADDE 1. — Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

**Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik
Yapılmasına İlişkin Kanun Hükmünde
Kararnamenin Kabulü Hakkında
Kanun Tasarısı**

MADDE 1. — Millî Savunma Komisyonunca kabul edilen Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millî Savunma Komisyonunca kabul edilen Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millî Savunma Komisyonunca kabul edilen Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 4. — Bu Kanun Hükümünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Turgut Özal
Cumhurbaşkanı

<i>A. Mesut Yılmaz</i> Başbakan	
Devlet Bakanı ve Başb. Yrd.	Devlet Bakanı
<i>E. Pakdemirli</i>	<i>F. Kurt</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>M. R. Taşar</i>	<i>İ. Aykut</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>M. V. Dinçerler</i>	<i>K. İnan</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>İ. Aküzüm</i>	<i>C. Tuncer</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>S. Aras</i>	<i>E. Koçak</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>M. Çevik</i>	<i>E. C. Gülpınar</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>B. Sönmez</i>	<i>A. T. Özdemir</i>
Adalet Bakanı	Millî Savunma Bakanı
<i>Ş. Şeker</i>	<i>H. B. Doğu</i>
İçişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı V.
<i>M. Kalemlî</i>	<i>H. B. Doğu</i>
Maliye ve Gümrük Bakanı	Millî Eğitim Bakanı
<i>A. Kahveci</i>	<i>A. Akyol</i>
Bayındırlık ve İskân Bakanı	Sağlık Bakanı
<i>H. Öriç</i>	<i>Y. Eryılmaz</i>
Ulaştırma Bakanı	Tarım Orman ve Köyişleri Bakanı
<i>İ. Özdemir</i>	<i>İ. Tuncay</i>
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	Sanayi ve Ticaret Bakanı
<i>M. Emiroğlu</i>	<i>R. K. Yücelen</i>
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	Kültür Bakanı
<i>M. Arıcı</i>	<i>G. Maraş</i>
Turizm Bakanı	Orman Bakanı V.
<i>B. Akarcalı</i>	<i>İ. Tuncay</i>

(Millî Savunma Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

MADDE 4. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu Kanun Hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(İçişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 4. — Millî Savunma Komisyonunca kabul edilen Kanun Hükümünde Kararnamenin 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millî Savunma Komisyonunca kabul edilen Kanun Hükümünde Kararnamenin 5 inci maddesi komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

